

KÉPESUJSÁG

16 dik szám.] Minden szombaton megjelenik két egész íven, vagy 24 ívnagyságu hasábon. | **KASSÁN, Aprilis 15** kén 1848. | Félévre előfizetés 6 fr., bérmentesítve, borítékban, s cízzimél 7 fr. 12 kr. p. p. | **II** ső Év.

Ferdinand császár kikocsizása Martius 16kán Bécsben.

Martius 16kán a császár kocsin járta be a várost; a nép örömjaja véghetetlen volt, folyvást virágokat hányt kocsijába, úgy hogy az egészen

tele lett azokkal, s végre kocsijából a lovakat is kifogta. A császár meglátogatta az egyetemet, hol a tanuló ifjuságot beszéddel örvendeztette meg; innen tovább indulván el a városon át, kocsizása valódi diadalmenethez hasonlított. Szala-

gokkal s kokárdákkal fölékesített tömérdek sokaság fogta körül a császári kocsit, mely előtt hosszú sorokban lépdelt a hirtelenében fölfegyverkezett nemzeti őrség, legtarkább vegyületben s legfuresább szinpadi öltözetekben.

Ferdinand császár kikocsizása Martius 16kán Bécsben.

Egy magyar leány.

Történeti beszély.

(Baró Révitzky Józseftől.)

(Folytatása.)

— A közlebbi barátságos ösmeretséért — monda Kálmán: a bilikomai kezébe vévén.

— Ez az mit ohajtok — viszonzó az idegen, — de minthogy ön engem, mint vendéget, oly nagy tiszteletre méltat, telyesítse ön egy különös — de nem leletetlen kérésemet.

— Szoljon ön minden tartozkodás nélkül — a legjobb fejdelem parancsa által, kötelezve vagyok önnek minden kívánságát telyesíteni. —

— Allegri! önnek hivséges szolgája nekem különösen tetszik — gyenge szelid külsője szinte kísértetbe hozza az embert — mert akaratlanul is azon gondolat ötlék fejembe, hogy egy alruhában lévő szelid nőt látnak szemeim — azonban mind egy — nálunk magyaroknál ősi szokás, hogy a barátság poharával, a nemes házi kisasszonyok kínálják meg a vendéget — önnek engedelmével, legyen itt közöttünk egy kis kivétel. — Nos Allegri? — mit mondasz? — szeretetre méltó Allegri! — kináld meg hát a szinigtelt bilikommal uradat! — —

— Uram! felelé nem kis ijedséggel a fiatal olasz — nem fogod kívánni, hogy a szokás és illedelem ellen bünt kövessék el. —

— Tábornok ur! nem de a fejdelem szigorú akarata hogy minden kívánatom telyesüljön? —

— Ugyvan: — de —

— Engedelemmel, itt adenek nincs helye. — Fatyu! — ő felsége legkegyelmesebb királyom névében parancsolom most — idd meg azon bornak felét, — vagy istenemre esküszöm e tört szived véérébe mártom. —

— Kegyelem! az Isten minden szenteire!!

— Ne említsd szent nevéket; parancsom eránti engedelmeség, vagy azonnali őszinte valomásod menthet némüleg meg. — A bilikomban méreg van — igen tábornok ur! Ön a holnapi csatában nem vett volna részt (Allegri felső ruháját felszakasztja) és itt — mi van még ezen iskatulában? — —

— Méreg! nyöszörgé halál sápadtan, és mint a nyárfa levél, egész testében reszketve a ficzko! — térdre omolván — irgalom — kegyelem — én el vagyok csábítva — temérdek arannyal megvakítva. — Salamon zsidó Bánhidi László uram udvari orvosa által. — —

— Tábornok ur! most tétesse ön börtönbe ezen méreg keverőt — hogy bűnét töredelmesen meg bánja — később mondja ki felette megérdemlett büntető ítéletét. — — Most azonban az éjjel nem messze van — egy pár órai nyugalom, a holnapi véres munka előtt, nem fog egyikünknek sem ártani — telyesítse ön azon kérésemet, mellyeket a fejdelemhez intéztem.

— Azonnal telyesítendem — Istenemre és becsületemre mondom: nem vagyok képes önnek életem megmentését illendően meghálálni — de hiszem hogy csak lesz még rá idő; ezúttal csak annyit mondok, hogy viszont-szolgálatra erősen le vagyok ön eránt kötelezve.

— Ugy siessen ön. — A fejdelem szokott öltönye, és harczóva, három száz fegyveres legény, mellyeknek karjaira, bátorságokra, és hivségre, biztosan, mintegy sziklára lehesen építeni — minekelőtte a kakas a regelt jelenen — sátorom előtt áljanak. —

— Ön nagy tervet ferral magában — távol legyen tőlem önnek titkaiba avatkozni: — reményem azonban, hogy a holnapi véres munka után látandjuk egymást —

— Ha az Isten úgy akarja igen — de az ember sorsa bizonytalan — a végből fogadja ön el ezen lepecsételt írományokat; — azon esetben, ha az élők seregéből kiszolítatandom — bontsa fel ön — egyedül ennek köszönhetem mind azt, — mit tenni magam elhatároztam: — egy ember életével van ugyan öszve kapcsolva, de ezerek nem érnek fel avval — a mi e nélkül veszélyeztetve volt. — most aludjék ön békével — Isten angyalai órködnék az igazok felett.

VI.

S mind ketten nyugalomra mentek — minek előtte a kakas reggeli notáját kukurikolni megkezdte — és a piros arcú hajnalnak fénylő sugárai magokat a láthatáron mutatták volna, már mindenki ébren volt a fejdelmi táborban, a lovak nyergeltettek — minden oldalról fegyver-zörgés halatszott, és a harczosok lobogójuk alá siettek. — Zoltán Kálmán, és az idegen vitéz már felfegyverkeztek — pompásan tündöklött a felkelő nap ragyogó sugáiraiba az utolsó a fejdelem köntöseben, büszkén ágoskodva nyugtalankodott alatta harczos ménlóva, majd ismét nyihogva kapálta lábaival a homokot, — Zoltán Kálmánal most azon helyre lovagoltak, hol az idegen parancsára, a háromszáz fegyveres bajnokok öszve gyűlve valának. — Torzomborz bajuszai, és alszakálal benyótt arcaik a legmerészebb tettek látszattak készen lenni; karjaiknak vilám sujtását és rendületlen hivségöket több véres harcokban bebizonyítván, ez uttal is a pokolbeli roszelekkel megvívni elváltak szánva. — Az idegen soraikon végig lovagolván — rövid de lelkes beszéd buzdította őket, a király eránti hivségre: hangos lelkesedés követte rövid de lelkes és harc-vágyat buzdító beszédét az idegenek — és most a kirendelt helyre lovagoltak. —

A hajnalnak bitoral fátyolozott arca tökéletesen kicsalván maga után a ragyogó napot — a két ellenséges tábor, a ragyogó nap sugáiraiban villogó fegyvereikkel szemközt — és a megtámadás jelre nyugtalanul várakozva lehetett látni. — Az idegen karsu bajnoknak, büszke tajtékzó ménlóva, előbbi urának gyorsaságához lévén szokva, s most már megunva a várakozást — lovagjának nem engedelmeskedvén, nyil sebeséggel ragadá őt meg az ellenség elláthatatlan sorai felé, — és mint nűkor a hegynek tolt kőszikla vissza-szaladva, omló morgással rohan le a sik róna felé, oly robogással nyomultak utána válogatott emberei, — a harczosok ezt megtámadás jelnek vélvén; egyszerre megkezdődött a véres munka; — a fejdelem éles szemét nem kerülte ki azon veszélj, mely az idegent kezdé most környerni — a kiis az ellenség legsűrűbb tömege közé vegyülve, példanélküli bátorsággal vívott.

— Ott armány lappang kiáltá a fejdelem Zoltánnak — az ellenség öltönyöm által megvakítva bizonyosan személyemet gondolja harczólni — mind azon egy helyre nyomulnak; — siess, és küldj neki biztos segítséget — ne hogy eleste által jobb szárnyunk is rendtelenségbe jöven, ez által a csatát elveszítsük.

Zoltán maga is átlátván a fenyegető vész, — leggyorsabb segítséget küldött az idegen részére; — most azonban a harcvonal közepén is, hol a fejdelem személyesen vívott mozgás támadván közös lett a csata. Négy órányi időt haladt már reggeli utján a hevesen tüzelő nyár napja a ragyogó egen — a neki feszült karokon, s kardok markolatán facsarodva patakozott a meleg izadság — a megalutt vérből gyűlt hárttyák miatt vér hüvelyű kardok látszattak forogni a kézben — a csatatéren halmokban heverték a holt testek. — Távolag egy dombról, hol Kálmán segéd s pihent seregével álván, gyötrő gondolatokba merülve nézte a dörgő harc mezejét; — fájt a szive, hogy magyar magyarnak, rokon rokonnak, testvér testvérnek — mint osztja hidegen és irgalom nélkül a sárga halált; — most a fejdelem által adott jelt észre vévén, mint a széltől felfortyant tenger ügyekszik feldagadott hullám hátát a partra kiturni, úgy mozdult Kálmán, láncsákat előre feszítő harczoisaival. — A fejdelmi had — Kálmán megérkeztével kanyarul, a pártütök közben szorulnak; — kevés idő múlva felzengett a fejdelmi sereg diadal öröme, a pártütök hátat fordítva, szaladni és oszlani kezdenek; már mikor délen nyugott a naptüze — mind elűntek, vagy elestek. Csak Bánhidi László, Póki Ferencz vezérével késett el. Kik Kálmán fegyveres erejétől körül véve kétségbe esőleg védelmeztek eltöket — sikerült is magokat a sorokon keresztül vágni, — de a nyil-sebeséggel oda érkező fejdelem hős bajnokjai által tűzőbe vétetvén, a csata tér közelében lévő sárja mocsárba talál-

ták vesztöket. — A fejdelem a pártütökön telyes győzedelmet aratván — diadalmi pompával tért vissza táborába. Hol az istennek sz. nevét először a nyert győzedelemért buzgóan dicsőítvén, a gazdag zsákmányt fegyveresei között aránylag kiosztatta; — maga pedig — miután a mult éjel is jobbadán, a csata rendezésének tervével foglalatokodott — a véres munka alatt pedig saját kezével többeknek osztta halált — testében nagy lankadságot érezve sátorába vonult — hol is tábori ágyára vetvén magát, — csakhamar mély álomba merült. —

Felébredvén a fejdelem, s tagjaiban új erő érezve — legelőször is Zoltán Kálmánt hívatta magához — kinek is a csatatéren, eránta mutatott bajnoki szorgalmát és hivségét, egy szíves ölelés által köszönte meg. — Most azonban az idegen is eszébe jutván — példanélküli bátorsággal látták őt, az ellenség sokkal nagyobb számú tömegébe harczólni; — de miután azon a szárnnyon is kezdetek a pártütök hátra-vonulni, — később pedig a szaladás közönséges lön, a diadal büszke örömébe, mindenki csak a pártütök pusztító üldözésére fordította egész figyelmét; az idegenről megfejtkeztek, és azon időtől fogva őt senki sem látta. Az elégtelenség komoly felhője vonult a fejdelem szép homlokára — szomorú s ne talán szerencsétlen sorsának nyomára jutni ohajtván; — azonnal szigorú parancsot adott a csatatér szoros megvizsgálására. —

Igy folytak el több órák, mi alatt a fejdelem keblében nőttön-nőtt az aggodalom — egy szokatlan kínos előérzés szorongatta olykor-olykor fejdelmi szívét — melynek okát, minthogy épen szokatlan volt — nem tudta mire magyarázni; — végre azon szomorú hirt hozták hogy az idegent egy ellenségi testhalom (bajnoki jele között) sebekkel halmozva — megtalálták ugyan; de minden legkisebb jele nélkül az életnek.

— Ah! sohajtá a fejdelem, — talán még is csak lesz bár mi parányi nyoma az életnek benne, udvari orvosom tapasztaltságába bízom; meglehet: hogy sikerülni fog a szerencsétlent, a halál hideg karjaiból megmenteni; azonnal hozatassék a táborba, és ha csakugyan, a legszorgalmasabb orvosi ápolások daczára is minden fáradság sikertelen volna, és erántami hivségért, életével adozni kéntelenitnék; ugy legalább azon szomorú kötelességet telyesítendem, hogy érdeme szerint fogom nekie, az utolsó bajnoki tiszteletet megadni. —

Az élet legkisebb jele nélkül hozták a megsebesült testet a táborba — az orvos a fejdelemmel együtt a megsebesült részére kijelölt sátorba léptek; — de ki írhatja voltaképen le azon meglepést, mely a körülállókat érte, midőn a könnyű ezüst-arannyal megfutatott sisakot és a melyvasat — gondos szorgalommal lecsatolván — egy tövérről letört, s a ragyogó nap sugára által érintve már fonyadásnak indult lilium szálhoz hasonló sápadt női alakot szemlélték. Halálos borzántrázá meg a fejdelmet — huzomosabb ideig, mozdulatlan, s némán mereszté szemeit a hősré — térdei roskadozni látszanak, — keble görcsösen dagadott; — végre tördelt reszkető hangon akadozva: A g n e s szót rebegvén elkékült ajaka — eszmélet nélkül omlott, a még csak most belépő Zoltán karjai közé.

VII.

Zoltán az alélt fejdelmet sátorába vitette, hol rövid idő múlva magához térvén, legelső szava a belépő orvoshoz volt intézve: „Nos — ugy mond fájdalmas reszkető hangon — van é reménység? — válvonítva jelenté az orvos: hogy miután fenséggel is roszul érezvén magát, a megsebesült nő végett hirtelen a czélszerű rendelkezést megteitem; — azonnal ide sietvén, most még bizonyost nem mondhatok. — Ugy siessen ön vissza viszonzó hirtelen és kétségbe eső hangon a fejdelem: — feszítse meg minden tudományát — hogy a nő életben maradjon. — példátlan királyi díj fogja ön szorgalmát jutalmazni — részemről segedelme nincs szükségem. — Csak távozék ön, mihamarább elvárom tudósítását. — A fejdelem egy intése tudatta az orvosal,

hogy távoznia kell; — e végből ismét, gyors léptekkel sietett, a megsebesült nőhöz. A sátorba lépén, még most is minden legkisebb élet jele nélkül feküdt Agnes. — Ah! mert ő volt a szerencsétlen áldozat, az ápolására rendelt nőktől környezve.

(Folytatása következik.)

Sue Jenő bolygó zsidójának parodiája.

(Vége.)

De sem Kain rokon, sem Judás mester, sem a többi vad urak hajszálat se görbitették meg. Félve hőköltek hátra tőle.

— Ez nem történik jóval, mondá a próféta. Ön vagy Bosco ur, vagy maga a sátán.

Téved, édes ur: én nem vagyok egyéb, csak egy szegény szánakodásra méltó zsidó.

Zsidó? Ah, uram, miért nem mondotta meg azt mindjárt nekem? Tudok én önnek jó tanácsot adni. Amott abban a kalitkában vad disznót zártam be; az rögtön felfalja önt.

Lássuk! mondá Ahasver s a vad disznó kalitkájába mászott.

De ezen állat is rémulve visszapattant, s pedig veleszületett testtulajdonánál fogva; mivel a zsidók disznóhúst nem esznek: tehát igen is méltányos, hogy a disznók sem akarnak zsidóhúst enni.

Most Ahasver hosszú szekrénybe záratta be magát a legmérgeesebb kigyók egyikéhez. De ez sem látszott éhesnek lenni. Ahasver csipkedte, lökdöste, hogy haragra lobbantsa; de a kigyónak oly báránytürelme volt, hogy a zsidótól minden ingerkedéseket elszenvedett.

Dühében kibútt a szekrényből s Moroknak az állatszelistőnek mondá:

Uram, vadállatai nyulszívü gyávák.

Ezt mondván: eltűnt.

Möckernből a bolygó zsidó egyenesen Berlinbe ment, hol akkor az epemirigy legteljesebb virágjában állott. Ez által remélte végre szenvedőtől megszabadulását. Az emberek úgy haltak mint a legyek. Az epemirigy a leghíresebb férfiakat, még a porosz királyi udvari bölcsészt Hegel tanárt sem kímélte meg. Naponkint százával haltak el, köztök némely lélek is; naponkint remélte az örökös zsidó, hogy az epemirigy harczi rajta is könyörülend; de íme: ez is megkímélte. Mit nem követett el mindent, hogy a betegségre fogékonyra tegye magát: nyers ugorkákat, aludt tejet, dinnyeket, kövér disznóhúst s vaniliafagyaltat falatozott; egy kózházbanl másba futott, hogy magára ragasztassa a nyaválát, s mindennek daczára ép és fúrge maradt mint hal a vízben.

Aztán megvásárolta Young költeményeit, egyet a más után könyv nélkül tanulta meg s — *incredibile dictu* — életben maradt.

Most megvásárolta még minden felmaradt példányait a Trautwein s társainál megjelent Taubertféle „Kirmes“ című partitúrákat (hangkönyveket), egy számot a más után felfalta: felfalta az egész dalzenét s azonfelül minden recensióit, mellyeket arról Rellstab irt a Vossféle lapban; végtére elnyelte még a nagy Tauber minden énekeit s — életben maradt. Szegény, háromszor kilencszerig sajnálatos zsidó! Ki szeretne bőrödben lakni?

Berlinből ismét Párisba ment, Fieschi s cimboráival közlötta a pokolgéphezi tervet, s menet emlékezetességeinek kiadót keresett. Százhuszonöt könyvkereskedőhöz futott s mindegyik közülök mondá:

Sajnálom, hogy kínálását el nem fogadhatom, mivel kéziratokkal annyira vagyunk elhalmozva, hogy máris többet vállaltunk fel, mint kivihetünk. (Közönséges könyvárosi beszédmod.)

Miután valamennyi könyvkereskedést bejárta, egy ujság szerkesztőségéből másba szaladt: mindegyiket megkínálta kéziratával, de mindehnyit elutasítottat.

Vége elment Caumartin utcába Frankhon egyik leghíresebb lapírójához s kérdezé:

Van e szerenczém Sue Jenő urral a legjeltebb „Mystères de Paris“ magasztalt írójával beszélnem?

Igen, én vagyok: mondá a nagy férfiú. S ön, uram, kicsoda?

Én legőszintebb bámuloja vagyok munkáinak. S azonkül kicsoda?

Azonkül legszerencsétlenebb teremtés vagyok a földön.

Talán valamely conservativ lap birtokosa? Nem, uram!

Nos hát, kicsoda?

Hirből talán nem leszek ön előtt egészen ismeretlen. Én vagyok a bolygó zsidó.

Ah, le Juif errant! Tessék helyet foglalni. Szabad kérdenem, kedves ur, miért van szerencsém látogatásához?

Már 1800 év óta dolgozok emlékezetességeimen és 120 év óta keresek számukra kiadót. De minden könyvárosok, kiknek azokat kínáltam, visszautasították: mert igen ostobák.

Az emlékezetességek?

Engedelmet kérek: a könyvkereskedők. Azért önhez folyamodom azon kérdéssel; nem lenne e hajlandó munkámat megvenni?

Mily nagy a kézirat?

Oly nagy, hogy az, apró laprészekre szétvagdalva, 20 évfolyamatát a „Journal des Debats“ alsó emeletét kényelmesen betöltheti.

Vele van a kézirat?

Szolgálatjára, mondá a bolygó zsidó s a ránczokba szedett bokányának (Talar) bő karmányaiból 10, mondá: tíz vastag levelegidomú kötetet rázót ki.

Lassuk! mondá a nagy lapíró, futólag beletekintett: az egyes fejezetek fölírását elolvasta s aztán kérdezé. Mit kíván ezen díbdabságért?

Uram, viszonzó Ahasver: én semmit sem kívánok.

Ez áron megtartom, mondá Sue Jenő ur.

De egy kérésem még is lenne önhez.

Mivel szolgálhatok?

Ajándékozzon meg egy kis emlékekkel.

„A Mystères de Paris“ szerzője dolgozó szobájába ment, s visszatérvén onnan, az örökös zsidót „Mathilde“ regényének egy emberbőrbe kötött példányával ajándékozta meg.

Ezer köszönet érte, mondá Ahasver. De ha legboldogabb halandónak akar tenni, teljesítse még egy kérelmemet ...

S az lenne?

Irjon be a nekem ajándékozott példányba egy sort emlékül.

Jól van, mondá Sue ur s az első lapra ezt írta:

Ajándék a bolygó zsidónak élénk hála bizonyosságául a szerzőtől. Sue Jenő.

Isten áldja meg önt, mondá Ahasver s eltűnt.

Párisból az örökös zsidó világfájdalmával, „Mathild“-jével, tyukszeméi s hasmenésével Rouen-be s innen Havre-be utazott. Mondhatlanul életuntan a „Mystères de Paris“ vendéglőbe tért be s azonnal a társasasztalhoz ült.

Két ember itt nagy hangon vitázott az allöopathia s hasonszenv (Homöopathia) fölött. Ismeri ön Baján Magyarhonban Bicskási sebészt? kérdezé a borkereskedő gypottal kereskedő társát.

Hogy ne tudnék fölöle? Hiszen hire hozánk Frankhonba is eljutott; pedig bizony eddig azt sem tudtuk, hol fekszik az a Magyarhon.

Bicskási sebész a hasonszenvet ámitásnak mondja.

A vak, mond a borkereskedő: többet ért a színekhez mint Bicskási sebész az orvosi tudományhoz általában. Jaj, kilencszer jaj azon betegnek, ki ilyen kezek közé kerül!

Engedelemmel, uraim, közbe szól a bolygó zsidó: hogyan nevezik azon gyógyászt, kiről az urak imént beszélgettek?

Bicskási sebész.

S hol lakik?

Baján Magyarhonban.

Köszönöm, köszönöm; s eltűnt.

Következő reggel Ahasver kocsira ült s a vaspályák segedelmevel 10 nap alatt Baján ter-

mett: hol beszálván a vendégfogadóba, rögtön ágyba feküdt s a házi szolgát hivatva.

Hívja el nekem Bicskási sebész urat.

A szolga elhalaványult.

Ember, miért ijedt meg?

Ah, kedves ur, tanácslom önnek; inkább más orvost hivatni!

S miért nem Bicskási urat?

Ah, ki annak kezébe kerül, az mintha meghalt volna már!

Kérem, híja nekem ide.

Ha épen úgy akarja, ám lássa: s fejszólva távozott.

Bicskási, magán kül örömében, hogy oly vakmerőre akadt, ki magát rá bizza, a vendéglőbe siet s kikérdezi első betegét,

Tessék becses nyelvét megmutatni.

A bolygó zsidó kinyujtja nyelvét.

Még jobban, kérem alássan.

Az örökös zsidó még jobban kitolta nyelvét.

Hm! hm! Méltóztassék, kérem, megmondani: mi baja van.

Az örökös zsidó, hogy felelhessen; kénytelen nyelvét ismét behúzni.

Magam sem tudom, felelé Ahasver.

Hogyan áll az étvágy?

Igen jól!

Van szomja?

O igen!

Alhatik is?

Többet, mint egyébkor!

Ne busuljon; két óra alatt minden elfogmulni.

Ezután az örökös zsidónak rőfnyi hosszú gyógyrendeletet irt s megigéré, este ismét meglátogatandja, hogy a rendelt gyógyszer hatályát lássa.

Egy óra mulva Ahasver az első kanálnyi gyógyszert bevette s esti hat óra tájban az örök élet kijnán szerencsésen átesett.

Az örökös zsidó egyenesen menybe ment. Elérkezvén a paradicsom ajtajához, Péter igen kétes arcot fintorított: azonban tekintvén igen vén korát, szó nélkül bebocsátotta.

Az örökös zsidó épen a nagy nyárfasoron ment végig, midőn üdvözítők a jó istennel karöltve sétálván; hirtelen észrevelte őt.

Uram atyám, mondá a fiu atyjának: imhol jó a bolygó zsidó.

Mordieu, mit akar ez itt?

Kérdezze csak meg.

Te zsidó, mondá az öreg ur, hogyan jösz te ide? Hát csakugyan meghaltál?

Szolgálatjára, édes istenem!

Ki gyógyított?

Bicskási sebész, Baján.

Hja, kedves fiam, az ellen magam sem tehetek semmit, mondá az örökkévaló, fiának s azal tovább ballagott.

S a bolygó zsidó megvolt mentve.

Hát Herodiás, az örökös zsidónó?

1780 óta mindig szinpadon van, még ma is Gurli-kezt játszik s a világért sem hagyja magát rábeszéltetni, hogy vén szerepekben lépjen föl.

Mult év Julius hónapjában Kieseletter kisaszony neve alatt német szinjátzó-társasággal Bártfán fiatal leányok szerepeikben működött.

Más nap reggel Sue Jenő „bolygó zsidója“, melyben ő is egy nagy szerepet fog játszani, német fordításában olvasgatott, s épen elakart fölötte alunni, midőn egy ur belépett hozzá. Mi történt aztán köztök, az nem ide való,

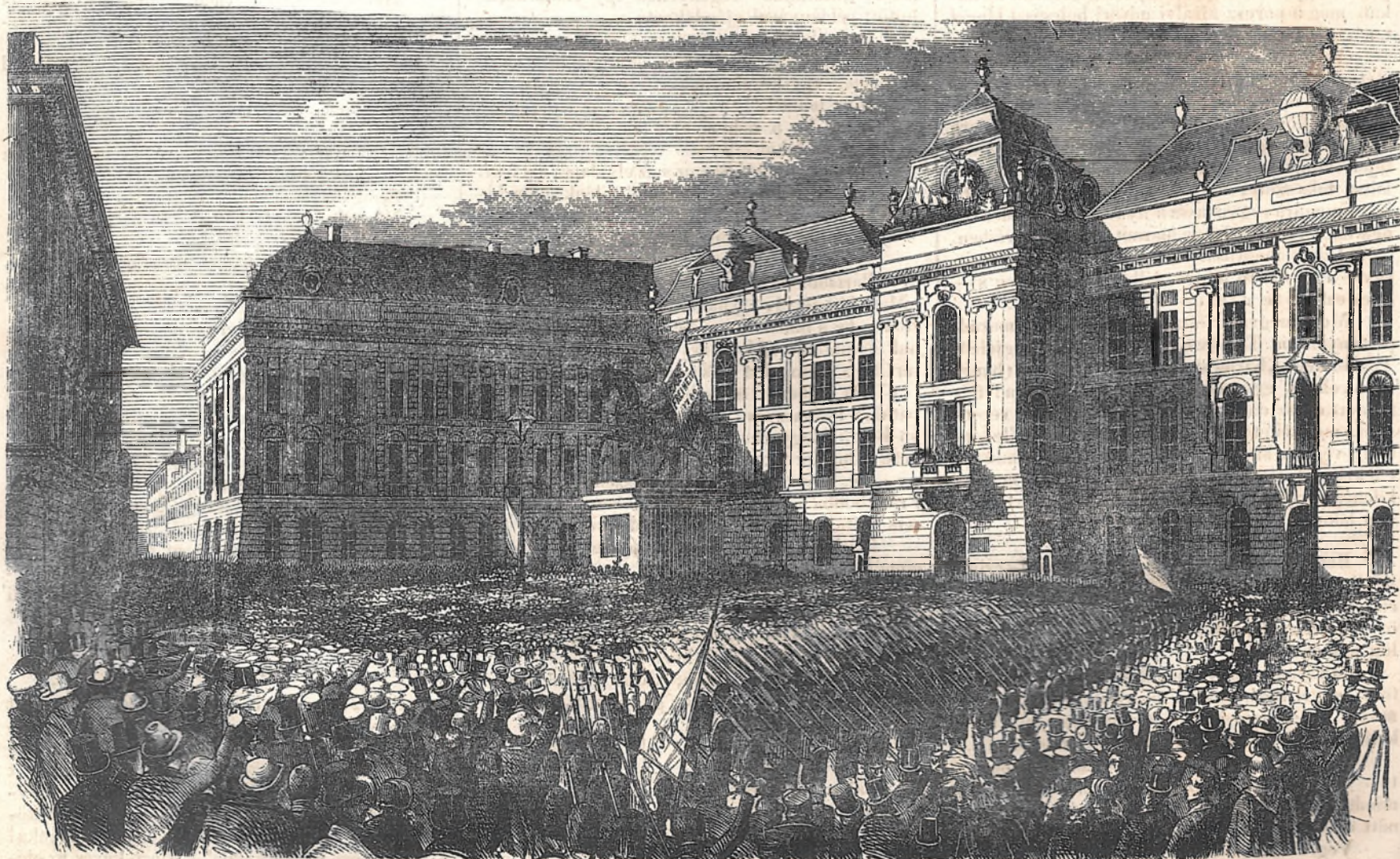
Z á r s z ó.

Sue Jenő ur „bolygó zsidójáért“ — mint hirlik — Veron ur, a „Constitutionnel“ lap tulajdonosától 100,000 frankot kapott. Alulirt, becsületére mondhatja, hogy ily parodia leírásáért honunkban a kiadók, a főlebbi öszvegnek nyolczszázad részével sem kedveskednek. S ennek következésé? Millyen a jutalom, olyan a munka! S miért nem kedveskednek? Mert kevés az előfizető.

St—t. J., f—gy.

Népszónokok az alsó austriai rendek háza előtt Bécsben.

Néphódolása Bécsben a Jósefpiacon Mart. 15kén 1848.

9

Képtalány (népdal)

Andante religioso szere: Elids. M.

Szó

Zongora

P. ritard.

mo. Tempo.

Föl - ba - rá - tím --- e - gyesül - ve föl szivünkkel

cresc. fo.

ég - fe - lé, - - hó i má - ra - lelke sübbe zengjük

allegro

a' szív dalt e - lé: éljen a király! éljen a király!

Április 19re, mint V. FERDINAND apostoli Királyunk születés napjára.

Föl barátim egyesülve,
Föl szívünkkel ég felé,
Hó imára lelkesülve
Zengjük a szív dalt elé:
Éljen a király!
Éljen a király!!!

Ót a béke' angyalánl
Fölvatta égikegy,
Ót erénye fümen áldja,
S népe' szive hangja egy:
Éljen a király!
Éljen a király!!!

Jó magyarnak ősi kincse
Nyelve, melyet FERDINAND
Trónra méltat, éljen! érte
Nemzet ajkon hangozand:
Éljen a király!
Éljen a király!!!

Ha királyi trónon édes
Népatyát lát égjót
Há magyar, nemes örömben
Gyujt szerelmet, hála-szót:
Éljen a király!
Éljen a király!!!

Isten áldja FERDINANDOT
Nemzetünknek angyalát,
Alkotmányunk gondos őret,
Kít magyar nép holtig áld:
Éljen a király!
Éljen a király!!!

Majer István.

Néphódolása Bécsben a Jósefpiacon Mart. 15kén 1848.

Hely szüke nem engedi meg, a néphódolása ünnepélyes pillanatát úgy leírni, mint azt megérdemelte: annál kevésbé a fontossága s következményeire nézve még érdekesebb s ünnepélyesebb megelőző napot illőleg lerajzolni. Ide tartozik István szeretett nádorunk megérkezése s a bécsiek általi fogadtatása; — lovait kifogták s kocsiját a nép maga húzta diadalmenetben —, az országgyűlési küldöttségünknek, Kossuth vezérlete alatti megjelenése, kísérve számos fegyveres s viadalra kész jurátusainktól; a minden oldalról hangzó éljenezések; Kossuth s kíséretének nyilvános nemzeti örök kíséretében vágattak végig a városon, hirdetvén a jó császár s király által megadott szabad alkotmányt. Császári trombitások jártak be az utcákat, az örömhirt mindenütt harsogó hangok kíséretében adván tudtára a népnek. Hirtelen hire futamodik, hogy ő fölsége az udvari könyvtár erkélyén Jósefpiacon népe előtt megjelenend. Most minden oda rohan, elől a nemz. őrség. A roppant néptömeg örömrivalgását kitudná leírni: midőn nagylelkű fejedelmét az erkélyen megpillantá. Este a város megvilágított.

Orosz politika.

Az orosz kancsuka-politika is felszólamlott: az minket kiátkozott, hitátkot mondott ránk, pogányoknak nevezett. — A minden oroszok egyeduralmódója hirdetésménye nyilvánossá teszi, s egész világnak tudomására adja. hogy mi neki iszonyatosság, köpedelem. utálat vagyunk; kiknek megérintése is bepiszkol, közeledésünk megszenteltet: ő semmi viszonyban sem akar velünk lenni, s pedig mindnyájunkal, magyarokkal, németekkel, lengyelekkel, olaszokkal, francziákkal — kivált a francziákkal épen nem, ezen gazfickókkal és latrokkal, kik elsősk hitették el a

világgal: az ember nem azért kapott volna hátat a teremtőtől, hogy az csak megkancsukáztassék: nem azért nyelvet, hogy azt inkább harapja el, hogy sem gondolatait kimondja; nem azért lábakat, hogy azokon Sibiériába vándoroljon, hanem a mindenhatónak még más céljai is voltak az embernem teremtésekor. — Francziákkal a minden kancsukák önralkodója már régóta felhagyott, azok a pokol számára megérték Voltaire s Mirabeau idejétől óta; s csak a czárok türelmének köszönhetni, hogy még eddig nem száműzettek oda: de hogy az ő hű barátjai, a poroszok s osztrákok is oly csintalanul viselik magukat, s hogy elég gyöngék voltak, a csintalan gyermekeknek engedni: azt már csakugyan el nem nézheti. No de édes istenem mit tegyen az ember ezen pogányokkal, kik makacsul föltették magukban, hogy az embernek joga lenne embernek lenni; mit tegyünk velek, ha nincs kedvök magukat a kancsukosok s barátjaik atyai gondviselése alá adni? — Oroszhoz fél, azért jajgat: érzi is, hogy a szabadság s emberiség nemtőjének többé gátat nem fog vethetni. A meggyilkolt lengyelek bosszútálló szelleme háborgatja éjeli álmait, s mint nyomócz ugy fekszik ezen irtózatot, de valóban nem félelmes ország lelkén. Már hírlik, hogy magában a birodalom szívében, Pétervárott is forrongás lenne, s legborzasztóbb szabályok rendeltettek volna minden fölkelési merénylet ellen. Oroszhoz minden irányban, minden idegen előtt eltorlasztva van. — De azért, minek történni kell, meg fog történni: az orosz istenkáromló emberiség becstelenségének ítélet napja is eljövend, s annak karjainkra sem lesz szüksége. Ne beszéljetez orosz háboruról német- vagy más ország ellen, az egész Europa elleni lenne; mert Helvetia, Olaszhoz (ránk nézve most ellenségek), Frankhon (most semleges) önkényesen részt vennének ezen háboruban. minden udvari levelezés, minden hosszadalmas alkudozások nélkül: Oroszonnak nincs szenvedélye; az orosz udvar okos, eszében sincs, hogy elkerülhetlen vészbe rohanjon: hanem inkább a meghasonlás konkolyát veti a nemzetek közé. Bár ne adjon neki arra alkalmat a frankfurti német gyűlés! gondolják meg a németek, s mi magyarok is, hogy egyeségök, szoros egybetartásuk többet ér, mint a nagy készület; többet víki, mint embervér patakjai; hogy az idő, az erkölcsiség s emberiség szent feladatai ezen egyetértés által a jog és méltányosság terén feloldoztathatnak: bár a német nemzet küldöttjeik ne bibelődnének aprólékoságokkal s külsőségekkel. Bár a nagyravágás és hiúság ne álljon útjában a szent ügynek, s mindenek fölött most még halasztassék el a császárválasztás: mert aligha nem ez lenne a szirt, mellyen a némethon sürgetős ügye hajótörést szenvedhetne. Most földolog némethon védállapota, együftartása, az egyetemes nemzeti őrség' minél előbbi rendszeresítése; akkor aztán a lengyel kérdés is békes megoldást várhat.

Induljunk!

Hah mi harsog át a földön,
Mi az a mi useng fülembe?
Nem hallottam még szebb hangot
Soha sem még életembe!
Ily bájosan a csalogány,
S a szent orgona se zeng!...
Rablánczait törli össze
A nép, ez az a mi cseng!

Az égig ver porfelléget
A tomboló népek árja,
A szabadság büszke tánczát
A Magyar is köztök járja.
Ők drágábban piros vérök
Árán vitták ki a hirt,
Nekünk ez uttal csak lelkünk
Vérzett e dicső napért.

Öröm! szinte nehéz vagy már...
De még is van egy fájdalom!
Nem látom én egy társunkat
Köztünk a vig karikában! —
Öröm ünnepezt tart minden
Más nép, — s ő bús torban ül,
Szabadsága bús torában
Csak ő maga egyedül.

Fogva van még egy oroszlán,
Rabbilincsen a — Lengyel még!
Talpra szabad oroszlánok
Zúzzátok szét vasketreczét!
Talpra népek üssétek fel
A közös vér lobogót!
Nyerit dobog a mén alig
Várja már az indulót.

Talpra népek! lóra lóra,
Mind az a ki csak felülhet!
A vigságban a kinek kell
A csatán is kedve telhet. —
Hah be szép táncz mit lovag s ló
Harczi muzsikára jár!
Induljunk! ránk a vég csata
A végső diadal vár.

Szemere Miklós.

Ujdonságok a politika terén.

Magyar- és Erdélyország.

Poson, April. 8. Az országosan egybegyült karok és rendek ugyan komolyan látnak feladataikhoz, folyvást munkálódván a hon javán s reformjain. Április 6dikai kerületi ülésben a kapcsolt részek s Horvátország ügyében hozott határozata a rendeknek olvastatott fel, melynek szerkezete meghagyatott. — Szentkirályi ker. jegyző, mitán tegnap a közügyér-elnök felvilágosítást kívánt, ha valjon a szőlők s a t. bele értendők e az urbériség iránt hozott törv. czikbe: felszólította a rket, akarnak-e e tárgy fölött határozni vagy nem? Többen szólván s fejtegetvén a kérdést; végre abban állapotott meg a tábla, hogy az halasztassék el akorra, midőn a most Bécsben levő közügyér-elnök onnan visszatérend, s akkor vétessék még egyszer közös discussióba.

Ennekutána Szentkirályi felolvassa az orsz. közhivatalnokok s a megyei tisztviselők iránti törvényjavaslatokat, s ekép szól: a megyei tisztviselők iránti törv. javas. két momentum van: 1) A tisztválasztások jövő törv. hozás rendeleitéig felvannak függesztve. Ez iránt rendelkezni kell: marad e vagy nem. 2) Mikép töltsenek be a megürülendő hivatalok? — Több követ uraknak elágazó véleményeik után Deák indítványa hagyatott helyben; mely szerint, ha valaki vagy az egész tisztikar kilép, surrogáljon az állandó bizotmány egyetértve a főispánnal. Ha az alispán lép ki, nincs szüksége a helyettesítésnek; viselje hivatalát a másodalispán, mint eddig is történt. Ki kell mondani: hogy hol a megyék szükségességnek látják; gondoskodjanak továbbra is. A közgyűlések zavarok elkerülése végett függesztetnek föl; miért akarnók tisztjításukat? —

Vidoss olvassa Erdély- és Magyarhon egyesüléséről törv. javaslatot. Kinyomatni határozatott. — Olvassa továbbá Kossuthnak a „partium“ ügyében szerkesztett törv. javaslatát. Ez is kinyomatik.

Kende fölhívja a táblát, hogy az ősiség eltörlését a „sicut possidetis“ elvén egy generalis quittel mondják ki. (Nagy nevetés. — Éljen!)

Elnök (Forster) bemutatja főrk válaszáat a vallás ügyében; azonban a rendek előbbi szerkezetök mellett maradnak; mi azonnal átküldetett a főrkhez.

Délután 1 órakor országos ülés volt. Kerületi elnök átadja ítélmesternek a megállapított törv. javaslatokat: a) A vallás. b) Kapcsolt részek. c) Az ország közhivatalnokai. d) Erdély „unioja“ tárgyában. Felolvastatván, helybenhagyattak.

Szentkirályi felolvassa a fölirási javaslatot: 1) A törvények közügyérség általi ellenjegyzése. 2) A megyei tisztviselők tárgyában. Olgyay: Nem csak a lemondás esetére kell rendelkezni; de azon esetre is, ha a hivatali személyzet szaporítandó lenne; mi az uri hatóságok eltörlésével bizonyosan szükséges leend. — E módosítással a javaslat helybenhagyatott.

Ismét országos ülés, melyben Károlyi a fentebbi 2. törv. javaslatot olvassa. (Elfogadtatott.)

April. 6kán d. e. m. főrrnél a LX-dik országos ülés tartatott, melyben Hubay ítélm.

szóval jelenti: hogy a vallás dolgában tegnap hozott végzést a kk. és rr. el nem fogadván, előbbi izenetökhöz ragaszkodnak; előadása közben ismét hangos éljenekkel fogadák a bevezetett b. Wesselényi Miklóst. Miután a rendek izenete fölött a vita megkezdődött, a szerkezet 8. §nak némi változásával elfogadtattott.

Ugyanezen nap este folytatólag tartott főrdi ülésben Ghiczey itélőm. felolvasta a 280 szám alatti „határozatot a kapcsolt részek“ iránt, mely elfogadtaték.

Ugyanezen itélőm. felolvása a 293 sz. a. „törv. javaslatot az 1836: XXI. t. cz foganatosításáról,“ mi közfelkiáltással elfogadtatott; valamint Károlyi L. itélőm. által felolvasott 294. sz. a. „a királyilag megerősítendő törvényeknek ellenjegyzése iránti“ fölrési javaslata a kk. és rrnek; — ellenben némi vitát idézett elő a 295 sz. a. „törv. czikk. a megyei választásokról.“ Végre is a törv. czikk. változatlan maradt. Ezután az ülés elegyessé alakulván — jóváhagyás végett fölterjesztett „a királyilag megerősített törvények ellenjegyzése iránti“ fölrás, — s ezzel eloszlott.

Az Aprilis 7. tartott 61 főrendi ülés, hol a kk. és rrnek az ország közhivatalnokairól szóló t. javaslata, hosszu s érdekes vita után elfogadtatott. — Továbbá elfogadtatott a Magyar- s Erdélyország egyesüléséről szóló t. javaslat is.

Ezután elegyes ülésben felolvasatott azon k. leirat, mely tudatja: hogy az országgyűlés berekesztésére ő fölsége saját személyében, föls. hitvesével, Ferencz Károly testvérével s ennek főval Ferencz Jóseffel együtt f. hó 9kén jövend Posonba, s minden pompás fogadtatás mellőzését ohajtván; az országos kk. és rrek tiszteletét meg az nap fogja elfogadni: más nap az összes országos rrek jelenlétében, az, ez országgyűlés alatt készült törvényeket megerősítendő.

Pestről a magyar katonaságot el a karták vinni: hihetőleg a felszabadult olaszok elnyomása végett. Azonban az itt levő közügyerek erélyes föllépése meghiusítja a főhadikormány szándékát.

A pesti divatlap valóban figyelmet érdemlő javaslatot „Nem kell czifra czim“ rovat alatt közöl, mely ekép hangzik: Miután az excellenciás, kegyelmes, méltóságos, tekintetes, nemes, nemzeti és vitélő-féle czimek, melyeknek viselői közt vajmi sok volt a czimeres ökor, szerencsésen elenyésztek; — a hölgyek irányában divatozó „nagyság“ czimnek is pusztulnia kell; — a „kegyed“ addig is, míg jobbat nem találunk, megjárja a helyett: miután a női kegynek legtöbb beceve van előtünk, noha a valódi férfit ez sem tartja függésben s rabigában. A „polgártársnő“ czim igen hosszas, nehézkes; ennél sokkal czélszerűbb a „honleány.“

Felszólítás a magyar papsághoz. Ily czim alatt közöltetik több lap által egy czikk, kivonatban körülbelöl ez a tartalma: a magyar papság egyházi foglalkozásain kívül világi öltönyt viseljen, s az egyszerű fekete atilla, hasonszerű nadrág s mellény legyen, s még szabad legyen nekik bajuszt és szakált viselni. Mi ezt nem látjuk helyesnek; tisztelendő uraimék csak viseljék eddigi bokány-egyenruhájokat mind addig, míg a coelibatust pártolják. Mit gondolnak önk? Nótélenség és világi ruha! Ez utolsóban majd oda is besuhannának, hová mint egyházi személyek nem valók, s némely arszlán előtt elkapták a falatot.

Pest, apr. 7. — Alig utasítam el előbbi levelemet, már is újra kitört városunkban az ingerültség. Mart. 30kán estve a gőzhajóval jött a kir. válasz híre, mely szerint a királyi adott szó megvala szegve, s várakozásunk meghiusult. Roppant néptömeg gyűlt a szabadság terére, némelyek „fegyverre!“ mások „meg kell huzni a harangokat!“ ismét mások „éljen a köztársaság!“ kiáltozván. Megjelentek nem sokára a ministeri meghatalmazottak is, a leirat fákljavilágnál fölolvastatván: Klauzál és Nyáry arra kéré a népet, várja be, mi lesz a nádor utolsó eljárásának eredménye, melyben ő állását is kötő. — Másnap proclamatio határozatott, fölszólított,

hogy tette kézen legyünk, hogy a katonaságot ne támadjuk meg, s várjuk be jelesbjeink Posonból lejötte, kikből, ha csakugyan kijátszattunk, ideiglenes kormányt kell alakítanunk. Meg is jött a nehezen várt leirat, melylembár nem foglalja mindazt magában, mi kívánatainknak megfelelne, de miután elégséges basisul szolgálhat, hogy azon függetlenségünket építhessük, annál inkább tartatott elfogadhatónak, mivel a ministerium késznek nyilatkozott mellette a felelősséget elvállalni. A megnyugtató proclamatio a roppant tömegekből álló népgyűlés előtt fölolvastatott. Jelen volt ezen a szabadság első mártyrja, Wesselényi Miklós is, kit a pesti nép leirhatlan lelkesedéssel fogadott. Szólt ő is, arra figyelmeztetvén a népet, hogy a leiratban most megnyugodva, kerülje a vizálgodást. Gyűlés után csak nem az egész tömeg — legalább 10 ezeren — haza kísérek az ifju agg bajnokot. A szabad sajtó utczában még egyszer megállván a Landerer-Heckenast nyomda előtt, ismét lelkesítő szavakat intéze a sajtószabadság kivívása fölött, s annak józan használatáról az őt kísérő sokasághoz.

— Voltak azonban, és pedig nem csekély számmal, kik az ezen leiratban adott biztosítékokat sem tarták kielégítőnek, s véleményeket külső jellel is különböztetvén, ezek irányában a pesti polgárság megbocsáthatlan türelmetlenséget tanusított; sőt némelyek annyira megfélekedtek magokról, meg arról, hogy vélemény-szabadsága országában élnek, miszerint néhányakat tette is megtámadni vakmerősödtek. Az előre nem látók! Hát ha ezek is oly türelmetlenek, oly rövid látók lesznek, mint ti, s izgatáshoz fogván ellenetek lázítják a népet! Azonban dicseretére legyen megemlítve az illetőknek, ők ezt nem csak nem tevék, sőt a botrányköül szolgált vörös szalagot is letevék, követvén ama mondást: Az okosabb enged.

— Szinte f. h. 2kán tartá az egyetemi ifjuság gyűlést, melyben az oktatásügyi minister Eötvös is megjelent. Az egyetemi ifjuság következő pontokban adta elő azonnal életbe léptetendő kívánatait: 1) tanítási nyelv csupán magyar legyen. 2) Némely gyűlött tanárok, millyenek Tiptela, Jedlik, Pecelt azonnal mozdításnak el, mivel az ifjuság később eloszolni, mint ezeket hallgatni. 3) Az orvosi diplomákért fizetni szokott tetemes díjak, osztályozás, vizsgálatok stb szüntessenek meg. A minister ur méltánysáknak tartván e kívánatokat, az elsőt és utolsót helyben hagyta, — a másodikra nézve kijelenté, hogy az ugyan lehetetlen, de tanulási szabadság levén, a megbélyegzett tanítók óráira nemmenjenek, ígéretet tevék, hogy rendkívüli tanárokról minél előbb fog gondoskodni. Midőn pedig az ifjuság azon aggodalmát nyilvánítá, hogy ezeket fizetni nem képes, biztosítá azt, hogy ők nem fognak hozzájárulni; mert ha az ifjuságnak szüksége van tanárra, annál nagyobb van a hazának az ifjuságra. Es ugy egy derék nemzedék növelésének alapja meg van vetve, miután a korhad jezuíta rendszer zsidbasztó lánczai lerázvák. —

— 3kán ismét ünnep. Az új tér estve megtelt roppant számu néppel, mely fáklvas zenével jött Wesselényi és b. Eötvös tiszteletére, kikhez üdvözölő szónoklatok tartattak. Megtudván, hogy a megtiszteltettek közt Beöthy Ödön, Bihar új követe is van, ez szinte felköszöntetett.

— 5kén. Tegnap jöttek le a bécsi egyetem küldöttei rokon szenvöket nyilvánítani. Az egyetemi ifjuság ma összegyűlvén, zászlói alatt szálásukra ment, honnan előbb az egyetemhez mentek a Rákóczy, marseillei stb indulók zengésével; innen a museum udvarára. Itt mindkét részről lelkes szónoklatok tartattak. A bécsiek egyzersmind hálájokat nyilváníták irántunk, mert — u. m. — Kossuth lelkes beszéde rázá fel őket százados álmukból, mi már szabadok valánk, midőn ők születtek stb. Innen az egész tömeg a megyei választmány ülésébe vonult, hol a bécsiek küldetésök czélját előadván; erre Kendelenyi polgártársunk válaszolt, üdvözölvén őket, mint az europai nagy család velünk rokonérzetű fiait. — Estve tiszteletökre a nemzeti színház teljes

kivilágítása mellett kedveltebb dalműveinkből szerkesztett egyveleg adatott.

— Tegnap öt órakor a bécsi küldötség tagjai az ezerekből álló népgyűlésnek bemutatattván, testvériségre szólíták föl a magyarokat. Fölolvastatott ezután a bécsieknek a magyarokhoz intézett proclamatioja, mely arra szólít föl bennünket, hogy a korhadt burocratia ellen kezdet fogva segédkezeket nyujtsunk nekik a szabadság kivívásában; miután eddig ígéretnél egyebet nem nyertek. Szónokoltak többen, különösen Irányi és Vasvári. Mondatott: menyire van szükségünk az országnyomorgató Metternich-politica tanítványai ellen küzdeni, kik most az austria ministeriumban ülnek; mert ezek a magyar ügyekre is fognak befolyást gyakorolni: kimondatott az elégtelenség az országgyűléssel, mely az egyenlőség elvének elfogadása után is a nemességet választói qualificatióul tette. Ez nagy ingerültséget szült, és harsányan hangzott ezrek ajkáról: „Nem kell! Nem kell.“ Ezután kijelentetett, miszerint ez ellen mind a megyei, mind a városi választmány fölirt. Végre Petőfi szavalt el egy legujabban irt igen jeles költeményét, melynek csipős satyrája mosolyra ingerlé a komoly arczokat.

— Hir szerint egy hypertudós ur forradalom-tant fog írni, melyben meg lesz határozva: mikor, hol és mikép kell forradalmakat kezdeni. A magyarra nézve azon észrevétele van, hogy azt később kellett volna kezdeni, ha az országgyűlés eloszlik. Ajánljuk az olvasók figyelmébe a tudós praceptor urat.

— Bécsi vendégeink ma mentek el.

Bács megye. Omorovicza, april 3kán. Megyénk nemzeti őrség felállításában foglalkozik. Omorovicza népes községhez az önként beírottak száma a kétszázat már meghaladja, rövid időn — legalább ugy hiszük — egyesülnének, min magunk is e gyalog társulathoz csatlakozánk. Szomszéd falunk Paacsér szinte készűl őrsereget alakítani. Szabadka 1,500 egyen — Ujvidék 600 nem egyen ruhás nemzeti örökkel kérkedhetik. Zombor és Baja városok mozgásnak eredtek. — Kossuth kedves polgártársunknak itt is, mint más vidéken vannak elleni, kik csinos köre metszett arczképét tövel is szurkálják. Edes polgártársunk! ezek tégedet ha elegendő számmal, (ugy állanak mint 1:99) és nők nem volnának, bizonyosan mint a zsidók Krisztus urunkat kínoznának meg. De ők azt nem tehetik mert te a miénk vagy. . .

April. 10. A fenforgó fontos körülmények érdemébeni intézkedhetés végett folyó hó 3kán K. A. első alispánunk elnöklése alatt Zomborban a megyeház térs udvarán roppant sokaságú népség jelenlétében tartott rendkívüli gyűlésünkben olvastatott fel ő felségének a kijelent ministerek megerősítését tartalmazó k. k. leirata, mely kevés magyarozatot vonván maga után, meglegűlést szült; felolvastatott Almási Rudics Jósef megyei főispánunk Posonból hozzánk intézett levele, melyben előadja: miként két egyéneknek táblabírókká leendő rövid időni kinevezhetési jogát magának fentartja, de ezen levél figyelembe vétel nélkül félre tétetett; nem is kell már — Pálfiként — táblabíró politica. Továbbá felolvastattak a papi tized, — és urbéri viszonyokat megszüntető, — egy a nemzeti őrsereg felállítását rendelő t. czikkék; melynek érdekében határozatott: hogy neveztesse ki választmányi tagok, kik a megye közlakóságának az alkotott törvényeket kellőleg megmagyarozván, a béke és rend fentartására intsek azokat; e határozat foganatosítván a választmányi tagok azonnal megkezdették járásaikba működéseiket; őket mindenek, de kitünőleg a Telecska járásbelieket O.... községének törzsköcs magyar lakosai e folyó hó 6kán a legnagyobb lelkesüléssel fogadták; közülök Póka Mihály szónokolt, ki dörögős szavaival a tömérdék népnek ajkait le-le bilincselheté: mindazáltal néha felszakadván a bilincsek, az ajkak hangos „éljen ezés“-ekre nyiltak, megmagyarozta szónok a törvényeket ugy, mint azt érteni kell; utolsó szavai következők voltak: „Engedjétek meg kedves polgár-

társaim, hogy a mondottakat e szavakkal rekeszszem be: Eljen a mi jó királyunk, és virágozzon szabadságunk." (Hosszas éljenezés.) Később Kaich Balint megyei szolgabíró emelt szót a népséghez: „Kilencz éve már kedves polgártársaim és barátim — mondá ő — hogy a megye e járását kormányozom, de jó lélekkel mondhatom, miként vételek a kormányozásom alatti 7 községek közül legkevesebb teendőm volt. Köszönöm, de ismételve köszönöm, hogy kötötökbe kellemetlen tények' elintézése végett keveset fárastottatok; intelek benneteket, ez uttal: hogy továbbra is a csendet, és békét fentartani, és mindenkivel fentartatni igyekezzetek. Továbbá pedig ISTVAN kedves nádorunkat, és Kossuth polgártársunkat tiszteljétek, mert ők, a haza szent ügyeiben fáradhatlan szorgalommal munkálódtak. Aldja meg őket a magyarok' Istene." (Eljen István főherczeg és Kossuth hangzott minden felől.) De éltetők közkedvességü szolgabírónkat is választmányi tagjaival együtt, mint az örörm hírek leghitelessebb meghozóit. — Így e helyen bevégezvén munkálataikat, a helybeli őrsereg nemzeti lobogókat emelő lovas tagjai kíséretében hivatásukat folytatandók tovább utaztak. Némmely községek kivilágítást is rendeltek. A papi tized s urbéri viszonyok megszüntetése az egész megyével tudatva van már.

Ungvár, apr. 11kén. Városunkban lakó izrael népe Kunewalder Jónas hitsorsosuknak erkölcsös felszólítására, mit sem látszanak hajolni — mert a helyett, hogy az átalakulás boldogító szakába a nemzethez simulnának, szemtelen — sőt vakmerőségekre kezdenek vetemedni —

ugyanis: Városunkban létező csekély mennyiségű ezüst pénzt, többnyire kezeik közé kerítvén — a bankjegyeket váltani se hogy sem akarják — és ha az ember boltjokba vásárol, készek a megvásárlott pórtékat vissza venni — mint sem az ezüst pénzt kiadják — nem különben a szarvas vonó marhák előleges megvásárlásukban is ügyesen működnek — miáltal aljas czélul tüzték ki a földbirtokosokat, ezen gaz speculációjok által is meg jobban rontani — mivel a vonómarhák ma holnap vidékünkön csak az izrael néptől lesznek kénytelenek a földbirtokosok venni akkor pedig isten legyen irgalmas szegény bűnös lelkőknek — mert amugy istenesen meglesznek koppasztva. — Bizony, bizony, a posoni s több események oktatásul szolgálhatna — aljas viseletök miatt az ingerültség most is naponkint növekedik ellenük — ha a városban lakó különbféle zaidófajak — a fentebb említett városokban történt eseményeknek egy adag keserű részét megtalálják kóstolni — hajthatatlan aljas lelkőknek, tulajdonítsák.

Külföld.

Olaszthon. A mart. 30diki mailandi ujság szerint a francia kormány mostani lombárdi kormányt (köztársaságot) elismerte, Sardinia eljárását helyeslé, s Nizza mellett 60,000 embert szándékolna felállítani, szükség esetében Olaszthon ügyét pártalodót. Mart. 31diki mailandi lapok azt is írják, hogy Nápoly Trieszt ellen 8000 emberből álló hajóhadat küld.

A római pápa is, mint a sardiniai király, 40,000 főből álló hadsereget küldött Lombardia megszabadítására. Kétségen kívül van, hogy a feldarabolt olaszföld is, mint a lengyel és német is, commassálatni s elválasztatni fog a világszabadság legfőbb törvényszéke által.

Schweiz. Genf, mart. 30kán. Utazók előadása és

Chambery-ből érkezett levelek szerint 30,000 főből álló hadsereg érkezett volna meg Chambery-ben, legnagyobb sietéssel Montenis s Piemontot át Lombardiába menendő.

Németország, Frankfurt, apr. 1 — Mai ülésben következő határozatok történtek a jövőre rendező parlament részére történendő választások módjára nézve. Minden egyes kormány maga határozza meg a választási módot, de következő föltételek mellett: 1) semmiféle censussnak, valóság vagy rangra tekintetnek nincs helye. 2) Minden teljeskoru honpolgár választó s választható. 3) A követeknek nem kell épen azon államhoz tartozni, melyet képvisel. 4) Direct választás az elv. 5) Az alkotó közgyűlés székhelye Frankfurt lesz, mely a legközelebbi hétfőtől számítandó 4 hét eltelté után összejövendő.

Orosz- és Lengyelhon. Czensocha-ba 6000 tserkesz és baskir érkezett meg Varsóból, hol a csapatok parancsot kaptak, hogy indulásra készen tartsák magukat.

A határozatlan engedményel haza bocsátott tengeri katonák is hadkaraikhoz beérkezni rendeltettek.

Diplomaticai körökben igen kételkednek azon, hogy Oroszország Lengyelhon megtartása miatt háborúba keverednek Németommal, sőt azt hiszik hogy Miklós czár az Európát rázkódtató jelen mozgalmakat saját sorsukra hagyandja még akkor is, ha Varsó vesztét vonnák is maguk után. — Más oldalról az orosz kormány roppant készüléket mondatik tenni egész felszabadult Europa ellen. A pesti divatlap erre azt mondja: Csak a lengyel és magyar is elég erővel bír a kancsukat kiragadni kezökből, s ezzel a szabadság templom ba korbácsolni muszka uraimékat.

Ahauj-kassai napi események.

Apr. 6. A nemzeti lövészörség alakult, délelőtt a városháznál az állandó választmány előtt fölesküdtetett s délután tisztjeit is megválasztá következő rendel: Kapitány Keczer János. — Főhadn. Hreblay Ant. — Alhadn. g. Wandernath Vil. Este a lövészörség közakarattal elválasztott kapitányának fáklás zenével tisztelkedett, — szives megvendéglés s a sok mindenféle idöszári áldomások sem hiányoztak.

Apr. 7. A gyalog nemzeti örség a helybeli lovaldában az állandó választmány jelenlétében fölesküdtetett; Skán hasonlag a lovas örség is ugyanott letette a hitet s tisztjeit elválasztá, u. m.: Százados gr. Török Miklós. — Alsószázados gr. Klobusiczky N. János. — Főhadnagyk gr. Csáky Rudolf, Vitéz György. — Alhadnagyk Grach József, Regen János, Keresztessy József egyszersmind segéd, Farkassányi Sámuel. — Zászlótartó Werfer József. Este a lovas örség derek s századosának fáklás zenével s nyomatott verszettel tisztelkedett.

Apr. 9kén reggeli 7 óratól tizedfélig a gyalog nemzeti örség tisztjeit szabadon (?) választá. Első oszályban tisztak lettek: Kapitány Varjon Gábor (éljen!). — Főhadn. Hammersberg László. — Alhadnagyk Csorba Sámuel, Jakabfalvy Ferencz (éljen!). — Ezen választásról sokat, igen sokat lehetne mondani, nehogy azonban minden igénytelenségünk ellenére is a néhány ismeretes valódi szájhősök által kik önmagukat minden megfeszített erővel megemeberekre akarták teüni, valamikép bár mi nemü érdekkel vagy egyéb nem tiszta csak gondotattal is vádoltassunk, erről ez alkalommal mélyen hallgatunk csupán ezen választásba helytelenül bele avatkozott s illetlen szörnyü halfogásokkal czélt tévesztve csak az egyenlenség gyűlöletes magát bintó, szétveti Koncz József azon, nem tudjuk, miben s min alapított szavait, miszerint fenn ten valódi dictatori hangon azt kiáltá: „hogy Csorbának nem lehet kimaradni, neki tisztnek kell lenni,“ nyiltan magyar öszinteséggel képtelenebbek képtelenebbiknél ezenül nyilvánítani polgári kötelességüknek ismerjük, nem csak ugy, mint a nyilvánosság minden időbeni barátjai, de ugy is, mint minden támadható egyenlenségeknek legnagyobb ellenségei, nekünk többé nem személyeket, de elveket kell védeni, magán érdekéből rang vagy dicsvágyból működőket fattyu kinövésü ferő műveik kivételében hatalmasan gátolni s azoktól léget tisztává tenni, jelen forradalmi súlyos időkből legelsőbb, legfőbb kötelességek közé tartozik. Nem mi sincs, szentebb a tiszta szándoknál — vesszenek a szabadság letiprói! — Ha valaki az igazság nyilt kimondásáért haragszik, mi azt csak sajnálni tudjuk az olyan csakugyan sem vezérszereplőnek, sem vezérszónoknak nem született, neki első fölléptére mint járt nyugodt lelkiismerettel Amcut mondhatunk. — Ki valamit tenni nem pirul, ne piruljon akkor ha tettei, szavai az áldott nyilvánosságának átadának: — valamint az igaz aranynak a tűz, ugy valódi, szilárd jellem és tiszta lelkiületnek ez a valódi próbája. — A 2dik osztályban tisztak lettek Kapitány gr. Desewffy Ferencz (éljen!). — Főhadnagyk Keczer István (legnagyobb lelkesedéssel elválasztott). — Alhadnagyk: Kloczko János, Szilagos. — 10 órakor a Te Deum a helyi vallást követők templomában is nagyszerü ünnepélyességgel megtartott.

(Vége következik.)

Az egyetemi piac Martius 13ról 14ére menő éjel Bécsben.

Megoldása a 8. szám alatti képtalánynak:

Páris eseményei és a sajtó szabadsága villany sebességgel a világon öröm napokat és diadalt szült.

Kiadja s szerkeztí WERFER KAROLY, csász. kir. kivált. akad. könyvnyomó.